Fem nya skatteflyktsmål

Av docent Sture Bergström

1. Inledning

RR har tillämpat nya skatteflyktslagen (1983:75) i sex mål. RÅ 1984 1:46 har tidigare behandlats i denna tidskrift, se SN 1984 s 376 ff och s 407 ff, och jag skall därför huvudsakligen diskutera de övriga fem målen, RÅ 1984 1:92 (RSV/FB Dt 1984:37), RSV/FB Dt 1984:35, RÅ 1985 1:13, RR:s dom den 2/5 1985 (Dnr 3674/84) och RR:s dom den 3/6 1985 (Dnr 4397/84). Jag har valt att behandla målen med utgångspunkt från de olika rekvisiten i skatteflyktslagen.

För att en skatteflyktstransaktion skall kunna angripas med stöd av skatteflyktslagen krävs bl a, att den skattskyldige *själv* fått en *icke oväsentlig* skatteförmån (2 § 1 p), att skatteförmånen kan antas vara det *huvudsakliga skälet för förfarandet* (2 § 2 p), och att en taxering på grundval av förfarandet strider mot *lagstiftningens grunder* (2 § 3 p).

2. Icke oväsentlig skatteförmån

Av lagtexten framgår, att den skattskyldige måste få en skatteförmån själv.[1] Det är inte tillräckligt att närstående till honom får skattefördelar, se RA 1984

I RR:s dom den 3/6 1985 hade en studerande dotter vägrats lån till ett pågående villabygge, bl a p g a att hon saknade tillräckligt höga inkomster för att klara av räntor och amorteringar. Föräldrarna ansökte om förhandsbesked om, huruvida de hade rätt att dra av de räntor, som de betalade, för de lån som de tillsammans med dottern hade skrivit sig solidariskt betalningsansvariga för. Utlagda kostnader för amorteringar och räntor skulle betalas tillbaka till föräldrarna, när dottern hade avslutat sina studier. (Villkoren var dock inte marknadsmässiga. Amorteringstiden var lång och de fem första åren amorteringsfria, och ränta skulle utgå med antingen 0, 3, 5.5 eller 8 %).

Rättsnämnden och RR ansåg, att föräldrarna hade rätt till ränteavdrag enligt KL:s regler, och att de därigenom skulle erhålla en icke oväsentlig skatteförmån. Av andra skäl ansågs dock inte skatteflyktslagen vara tillämplig, se närmare nedan under p 3.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

RR kan möjligen ha diskuterat på följande sätt. Föräldrarna avsåg i vart fall att låna dottern pengarna, eftersom det vore ekonomisk katastrof både för henne (och hennes samboende), om villabygget måste avbrytas. I och med att dottern inte godtogs som ensam låntagare, även om föräldrarna gått i borgen för henne, måste föräldrarna gå in som solidariskt betalningsansvariga tillsammans med dottern. Om räntebetalningarna blev avdragsgilla, erhöll föräldrarna en icke oväsentlig skatteförmån i förhållande till om de inte fick avdrag.

På ett liknande sätt har rättsnämnden diskuterat, när föräldrar lånat barn medel räntefritt, som barnen sedan gjort avkastningsbärande, jfr t ex RSV/FB Dt 1982:7 fall III. I dessa fall hade det varit mest naturligt att fadern gjorde medlen avkastningsgivande, och sedan skänkte avkastningen minus erlagd skatt till barnen. I och med att fadern slapp bli beskattad för avkastningen minus erlagd skatt till barnen. I och med att fadern slapp bli beskattad för avkastningen har han fått en skatteförmån. Å andra sidan fick han inte någon ekonomisk förmån, eftersom avkastningen tillkom barnen. Enligt min mening är det tveksamt, om föräldern verkligen har fått någon skatteförmån. Det är naturligare att se det hela som att föräldern skänkt bort avkastningen till barnen, för vilken de för övrigt skulle bli gåvobeskattade, se t ex NJA 1982 s 182. Familjen som helhet fick i och för sig lägre skatt, genom att avkastningen i de flesta fall beskattas lindrigare hos barnen, men detta sker till priset av att barnen blir gåvobeskattade. (Felet är dock att gåvobeskattningen i detta fall var mycket lindrigare än inkomstbeskattningen.) Enligt min mening bör alltså skatteflyktslagen användas varken för korta eller för långa räntefria lån, jfr RSV/FB Dt 1982:7 fall III, utan barnen skall endast gåvobeskattas.

Sammanfattningsvis menar jag, att föräldrarna i RR:s dom den 3/6 1985 fått en skatteförmån. Däremot är det tveksamt, om man alltid kan tala om att den skattskyldige fått en skatteförmån, när han slipper skatta för en tillgång eller avkastningen av densamma, som han skänkt bort, se även RÅ 1984 1:46. Frågan är emellertid mer komplicerad, när det gäller räntefria lån till underåriga barn i och med att föräldrarna — åtminstone i vissa fall — kan tillgodogöra sig hela eller delar av avkastningen som ersättning för kostnader för uppfostran och utbildning med stöd av 7:1 föräldrabalken.[2] Om så sker bör man enligt min mening anse, att föräldrarna använt barnen som ett osjälvständigt mellanled för att skaffa sig låg beskattning på sin avkastning. Det är då naturligt att beskatta föräldrarna för avkastningen.

3. Skatteförmånen — huvudsakliga skälet

Detta rekvisit fick en annan utformning i den senaste, än i den ursprungliga lydelsen av skatteflyktslagen. Depchefen uttalade, att skatteflyktslagen endast skulle tillämpas i de fall, där skattefördelarna trädde så i förgrunden, att för-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

farandet i övrigt framstod som helt eller delvis praktiskt taget meningslöst, se prop 1982/83:84 s 21 och jfr SkU 1982/83:20 s 13. Innebörden av rekvisitet har diskuterats i tre mål, RSV/FB Dt 1984:35, RR:s dom den 3/6 1985 och RR:s dom den 2/5 1985.

I RSV/FB Dt 1984:35 var fråga om sökandena var berättigade till s k 3 000-kronorsavdrag vid realisationsvinstbeskattningen av en försäljning av en jordbruksfastighet. Detta avdrag utgår med 3 000 kr för varje år — t o m år 1980 — som det funnits en bostadsbyggnad på fastigheten under säljarens innehavstid. Sökandena avsåg, att först sälja hela fastigheten för att sedan återköpa mangårdsbyggnaden med tomt.

Av tidigare praxis framgår, att sådant avdrag skall medges även om säljaren omedelbart återköper bostadsbyggnaden, se RSV Dt 1974:21. I det aktuella ärendet gällde det 3 000 kronorsavdrag för 6 år fördelat på tre sökanden, d v s 6 000 kr per person.

Rättsnämnden ansåg, att skatteflyktslagen var tillämplig.

RR uttalade, att sökandena fått icke oväsentliga skatteförmåner, och betonade samtidigt, att det enligt förarbetena fordrades, att förfarandet åtminstone i viktiga delar framstod som meningslöst, om man bortser från skatteförmånen, för att skatteförmånen skulle kunna anses utgöra det huvudsakliga skälet för förfarandet.

Enligt RR:s domskäl åberopades främst följande skäl för förfarandet:

Andra skäl än skatteflyktsskäl

1. Köparen fick omedelbart lagfart och kunde därigenom *finansiera* köpet genom att belåna fastigheten och genom att kunna avverka skog.
2. Köparen stod för *besväret* och *kostnaderna* med avstyckningen av mangårdsbyggnaden med tomt för säljarens räkning.
3. Köpet *försenades* och orsakade säljarna extra besvär, om avstyckningen skulle göras först, innan fastigheten såldes.

Skatteskäl

4. Skatteförmåner i form av avdrag, som uppgick till 6 000 kr per sökande.

RR uttalade sedan, att det inte fanns tillräcklig grund att anta, att skatteförmånerna var sökandenas huvudsakliga skäl för förfarandet.

Enligt min mening vägde de praktiska och ekonomiska skäl, som sökandena åberopade, tyngre än de begränsade skatteförmåner, som de skulle kunna erhålla. Utgången i målet är förenlig såväl med depchefens uttalanden, om att huvudsakliga skälet innebar, att skatteskälen skulle vara helt dominerande, som med den normalspråkliga innebörden av uttrycket. Om 3 000-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

kronorsavdragen uppgått till mer betydande belopp, hade förmodligen skatteflyktslagen kunnat tillämpas.

Även i det ovan behandlade målet RR:s dom den 3/6 1985 diskuterade RR rekvisitet ”huvudsakliga skälet för förfarandet”.

RR uttalade i målet, att det saknades anledning att inte godta föräldrarnas uppgifter om, att de betalade räntorna och amorteringarna på dotterns lån för att bistå henne i en oförutsedd ekonomisk krissituation, när villabygget var i gång och hon vägrades lån. Med hänsyn till detta kunde inte avdragsrätten för dessa räntor antas ha utgjort det huvudsakliga skälet för förfarandet.

Det var förmodligen inte huvudsakligen skatteskäl som styrde föräldrarnas val av förfarande. Utgången i målet framstår därför som naturlig. Om föräldrarna istället bekostade en villa för dottern huvudsakligen för att det blev billigare för henne p g a att föräldrarna kunde utnyttja ränteavdragsrätten på ett effektivare sätt än hon kunde, ligger det närmare till hands att anse att skatteförmånen var det huvudsakliga skälet för förfarandet. Man kan dock inte vara helt säker. Det ställs höga krav på, att skatteförmånerna skall vara det viktigaste skälet för förfarandet, och olika biavsikter *kan* medföra, att rekvisit inte anse uppfyllt.

I RR:s dom den 2/5 1985 uppgav den skattskyldige, att han av jämlikhetsskäl skulle sälja en fastighet till underpris till hustru, eftersom de därefter skulle äga var sin fastighet. Samtidigt skulle han få en en reaförlust på drygt 170 000 kr, som han till stor del skulle utnyttja mot att kvitta bort en reavinst under året. Både rättsnämnden och RR ansåg fullt riktigt att skatteförmånen var det huvudsakliga skälet för förfarandet.

Sammanfattningsvis kan sägas, att det inte är tillfredsställande, att uttrycket ”huvudsakliga skälet” har en annan betydelse enligt förarbetena än enligt vanligt språkbruk. Även om detta ännu inte alltså haft någon betydelse för utgången i något mål hittills, är frågan dock på intet sätt betydelselös.

4 Lagstiftningens grunder

4.1 Olika regler har motstridiga syften

Skattesystemet är komplext och det finns regler, som har motstridiga syften. Det är vanligt att en regel utnyttjas för att kringgå en annan regel. Det kan då bli svårt att fastställa lagstiftningens syfte på ett klart och entydigt sätt, förutsatt att reglerna har motstridiga syften. Depchefen uttalade därför, att dessa motstridiga syften måste vägas mot varandra för att man skall kunna bedöma vilken regels syften som representerar lagstiftningens (samlade) syfte, se prop. 1982/83:84 s 19.

RÅ 1984 1:92 gällde skogsavdrag. Sökandenas fader hade avlidit och efterlämnat en jordbruksfastighet. Det normala hade då varit att sökandenas moder vid bodelningen erhållit halva fastigheten och sökandena ärvt andra hälf-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

ten. Efter moderns död hade sökandena förvärvat hela fastigheten genom arv. Sökandena hade då fått fortsätta och göra de skogsavdrag, som återstod för deras fader. Hade de istället köpt hela fastigheten, hade de istället enligt huvudregeln fått skogsavdrag med 50 % av den del av köpeskillingen, som belöpte på skogen och skogsmarken, vilket skulle ge ett högre totalt skogsavdrag för sökandena, se närmare därom 7 och 8 anvp till 22 § KL.

Sökandena begärde bl a förhandsbesked om, huruvida de var berättigade till skogsavdrag, som om de köpt fastigheten, om modern först tillskiftades hela fastigheten vid bodelningen (och löste ut sönerna) och sedan sålde den till sökandena för marknadspris (alternativ B nedan). Enligt praxis vid tillämpningen av KL skulle sönerna få tillgodoräkna sig dessa skogsavdrag.

Rättsnämndens majoritet uttalade bl a, att förfarandet inte stred mot lagstiftningens grunder, eftersom sökandena inte fick en förmånligare ställning än en utomstående köparen, och modern beskattades vid försäljningen till sönerna bl a för faderns åtnjutna skogsavdrag och skogstillväxt under dennes innehavstid. Skatteflyktslagen ansågs därför inte vara tillämplig.

RR:s majoritet (tre ledamöter) uttalade, att förfarandet medförde en icke oväsentlig skatteförmån, som utgjorde det huvudsakliga skälet för förfarandet, och betonade bl a, att förfarandet framstod som meningslöst, om inte avsikten var att åstadkomma en lindring av beskattningen av framtida skogsuttag från fastigheten. RR ansåg vidare, att reglerna om beräkning av arvinges anskaffningsvärde för skog och skogsmark hade kringgåtts. Sammanfattningsvis uttalade RR följande:

> ”Delägarna i dödsboet efter Joel W åstadkommer genom sitt förfarande enligt alternativ B att sönernas förvärv av fastigheten i dess helhet blir ett köp från modern. Härigenom undgår sönerna att vid skogsbeskattningen träffas av de med kontinuitetsprincipen förenade, för dem ofördelaktigare reglerna, som ett fång grundat på deras ursprungliga arvsrätt skulle medföra. Att på detta sätt uppnå en lägre beskattning kan inte anses förenligt med de grunder som den nämnda anvisningspunkten vilar på enligt vilka vid beräkning av skogsvärdet skall göras en klar åtskillnad mellan onerösa och benefika fång (jfr prop 1978:204 s 46—48 och 52). Det förhållandet att realisationsvinsten vid förfarande enligt alternativet B kommer att beräknas med hänsyn till bl a hela försäljningssumman för fastigheten medför, i betraktande av innehållet i reglerna om sådan beskattning, inte annan bedömning. Regeringsrätten finner således att kravet i 2 § 3 punkten lagen mot skatteflykt är uppfyllt i detta fall.”

RR fann därför, att skatteflyktslagen var tillämplig. Minoriteten, (två ledamöter) ansåg dock, att skatteflyktslagen inte var tillämplig. De menade visserligen, att sönerna fick högre skogsavdrag i framtiden, men i gengäld realisationsvinstbeskattades modern. Hennes ingångsvärde på fastigheten skulle då minskas med de skogsavdrag, som hennes make tidigare hade åtnjutit. Med hänsyn till skogsbeskattningsreglernas syfte och konstruktion framstod de olika handlingsalternativen som skattemässigt neutrala. Förfarandet stred därför inte mot lagstiftningens grunder.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

Som skatteflyktslagen är konstruerad skall man inte ta hänsyn till, att någon annan får en sämre skattesituation, när man bedömer om lagen är tillämplig. Möjligen kan man, som minoriteten gjorde i det aktuella målet, väga in detta och säga att det inte strider mot lagstiftningens grunder, om en annan person får en motsvarande sämre skattesituation. Enligt min mening måste man dock ofta väga in, att denne person inte avser att sälja tillgången omedelbart och att hans beskattning därför kan utebli eller inte blir jämförbar med den skatteförmån den skattskyldige får. Så har förmodligen majoriteten diskuterat. I RR:s dom den 2/5 1985 motsvarades makens reaförlust av ett motsvarande lägre ingångsvärde för hans maka vid en framtida försäljning. Detta kommenterades inte i målet, men förmodligen menade rättsnämnden, som dikterade domskälen i målet, att hon inte behövde bli lidande på detta om hon i framtiden kunde utnyttja någon av schablonreglerna i 36 § KL, t ex 133 % av taxeringsvärdet efter ett 20-årigt innehav av fastigheten. Det ligger enligt min mening en hel del i detta synsätt.

Förfarandet innebar, att reglerna om skogsavdrag för benefikt förvärvade fastigheter kringgicks. Å andra sidan är reglerna om skogsavdrag och realisationsvinstbeskattning samordnade. Erhållna skogsavdrag minskar ingångsvärdet på fastigheten vid en försäljning. Reavinstreglerna är emellertid i allmänhet utformade på ett fördelaktigare sätt för den enskilde än de löpande inkomstskattereglerna, eftersom de förra reglerna till stor del inte beskattar rena inflationsvinster, vilket de senare gör. Man kan därför anta, att moderns realisationsvinstbeskattning inte uppväger de högre skogsavdrag, som sönerna erhåller i framtiden. Enligt min mening talar övervägande skäl för att det stred mot lagstiftningens samlade grunder att medge sönerna de skogsavdrag, som gällde för oneröst förvärvade fastigheter.

4.2 Konstlade förluster

I RR:s dom den 2/5 1985 hade N köpt en schablonbeskattad fastighet för cirka 300 000 kr, som var taxerad till 125 000 kr. Han avsåg, att sälja den till sin hustru för 130 000 kr. Därigenom skulle en realisationsförlust på drygt 170 000 kr uppstå. En sådan förlust är avdragsgill enligt praxis, se RÅ 1974 B not 293 och RSV/FB Dt 1982:7 fall II. N anhöll om förhandsbesked om huruvida han fick kvitta denna förlust mot en reavinst på aktier, som uppgick till 150 000 kr.

Vid tillämpningen av skatteflyktslagen i dess äldre lydelse, ansåg rättsnämnden, att en liknande realisationsförlust var avdragsgill, när en fader hade sålt en hyresfastighet till sina barn, se RSV/FB Dt 1982:7 fall II.

I det aktuella ärendet konstaterade rättsnämnden, att försäljningspriset betydligt understeg marknadsvärdet på fastigheten, och att N skulle få en icke oväsentlig skatteförmån, genom att han skulle erhålla en stor avdragsgill realisationsförlust genom försäljningen, se närmare om detta ovan under p 3.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

Rättsnämnden hänvisade sedan till depchefens uttalande i prop 1982/83:84 s 13, om att den nya lydelsen av lagen var avsedd att användas, när den skattskyldige tillskapade sig konstlade förluster för att få en avdragsrätt. Rättsnämnden uttalade sedan följande:

"N:s tilltänkta försäljning av fastigheten till hustrun får med hänsyn till det tidigare anförda anses ske för ett pris som betydligt understiger marknadsvärdet. *Det kan därför på goda grunder antas att N inte skulle göra motsvarande försäljning till en utomstående.* Härtill kommer att N:s försäljning till hustrun innebär att hans dispositionsmöjligheter till fastigheten förblir i stort sett oförändrade. Genom den planerade försäljningen framkallar N en realisationsförlust som framstår som konstlad och som inte kan anses motsvaras av någon faktisk förlust för honom. Enligt nämndens mening måste en taxering på grundval av förfarandet, d v s en taxering vid vilken avdrag medges för en på sådan konstlad väg tillskapad realisationsförlust, anses strida mot lagstiftningens grunder såvitt avser bestämmelserna om realisationsvinstbeskattning.

Sammanfattningsvis finner nämnden således att lagen mot skatteflykt är tillämplig på det tilltänkta förfarandet och svarar därför ja på frågan." (Kursiveringen gjord av mig).

Regeringsrätten ändrade inte rättsnämndens förhandsbesked.

I den ursprungliga propositionen uttalade depchefen emellertid, att det nu behandlade rekvisitet hade tillkommit för att lagen inte skulle användas i fall, där förfaranden i rättstillämpningen med lagstiftarens goda minne bedömts mera med hänsyn till sin formella än till sin reella innebörd. Han exemplifierade detta på följande sätt:

"Som exempel kan nämnas att vinsten i ett fåmansbolag tas ut som lön eller att en fastighet säljs till närstående för ett värde som understiger det verkliga men som ligger över taxeringsvärdet. Om man i sådana fall skall se till den verkliga innebörden kan det ifrågasättas om inte utdelning resp gåva skulle anses föreligga till viss del." (Prop 1980/81:17 s 197.)

Depchefen ansåg vid tillkomsten av den ursprungliga skatteflyktslagen, att det inte stred mot lagstiftningens grunder att få utnyttja förluster som skapades genom försäljning av fastigheter till närstående. Det berodde antagligen på, att depchefen menade, att man inte skulle ändra praxis, som RR skapat, genom att tillämpa skatteflyktslagen. Underförstått så borde det vara lagstiftarens sak att komma tillrätta med de skatteförmåner, som en sådan praxis kunde medföra. Vid ändringen av skatteflyktslagen år 1983 ändrades rekvisitet inte i något här väsentligt avseende. Depchefen instämde för övrigt med de uttalanden, som den förre depchefen gjort och som redovisats ovan, se prop 1982/83:84 s 19.

Det är därför oklart vad depchefen verkligen menat. Skall uttalandet, om att den nya lydelsen av lagen vänder sig mot konstlade förluster, ta över hans instämmande i sin företrädares uttalanden, om att det inte stred mot lagstiftningens grunder att utnyttja just den aktuella typen av konstlade förluster. Tyvärr har varken RR eller rättsnämnden diskuterat denna fråga. Man kan dock konstatera, att uttalandet om konstlade förluster varken gjorts i samband med uttalanden om rekvisitet "lagstiftningens grunder" eller i samband

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

med någon ändring av just detta rekvisit. Uttalandet har dock — kanske omedvetet — fått en ställning som en lagstiftning genom motiven i och med att det följts av RR och rättsnämnden. Redan på den grunden var det olämpligt att följa uttalandet, jfr Bergström—Thorell SN 1982 s 381 ff. Enligt min mening skall inte skatteflyktslagen i första hand användas för att komma till rätta med omotiverade skatteförmåner, som beror på regler, som skattedomstolerna själva hittat på. Då bör istället reglerna ändras.

Rättsnämnden har i opublicerade, ännu ej lagakraftvunna förhandsbesked vägrat föräldrar avdrag för förluster vid försäljningar av fastigheter till barn till underpris. Även om föräldrarna inte har samma möjligheter som i det aktuella målet att fortsätta att disponera över fastigheter som förut allteftersom barnen växer upp, talar övervägande skäl för att dessa mål kommer att bedömas på liknande sätt som målet RR:s dom den 2/5 1985.

En viktig iakttagelse är, att rättsnämnden, och därigenom RR, så klart uttalat i målet, att man måste kräva att närstående avtalar samma affärsmässiga villkor, som en utomstående köpare hade kunnat uppnå. I annat fall bör avtalet inte anses medföra någon verklig förlust för den skattskyldige. Ett sådant synsätt torde underlätta för fiscus att med framgång ingripa mot olika typer av närståendetransaktioner, där parterna så att säga både äter upp kakan och har den kvar. Liknande synsätt finns för övrigt i flera utländska skattesystem, se därom t ex Bergström SN 1982 s 313 f. Egentligen borde ett sådant synsätt kunna tillämpas, utan att man skulle behöva tillämpa skatteflyktslagen i de fall, där tidigare praxis inte lägger hinder i vägen.

Sammanfattningsvis anser jag, att det är nödvändigt att man använder skatteflyktslagen mot konstlade förlustavdrag. Skatteflyktslagen bör emellertid inte användas för att ändra praxis, som RR skapat själv utan direkt stöd i lagstiftningen. Jag menar därför, att det hade varit bättre om lagstiftaren istället hade ingripit mot fastighetsförsäljningar till underpris till närstående.

5. Avslutande kommentarer

RR har nu tillämpat skatteflyktslagen i dess senaste lydelse i sex fall. Praxis visar, att RR är beredd att ingripa mot konstlade transaktioner, som tillkommit för att skapa skatteförmåner. RR har tillämpat skatteflyktslagen mot försäljningar till närstående dels för att skapa högre ingångsvärde på skog, dels för att skapa förlustavdrag vid realisationsvinstbeskattningen.[3] Skatteflyktslagen ändrades år 1983 just för att stoppa konstlade, tillskapade avdrag, och RR har åberopat och följt dessa signaler.

De olika rekvisiten i skatteflyktslagen kan emellanåt medföra tolknings- och tillämpningsproblem. I RÅ 1984 1:46 slogs fast, att den skattskyldige själv, och inte enbart hans närstående, måste erhålla en skatteförmån, vilket för övrigt klart påpekades i förarbetena.[4] I andra länder, t ex i Norge, är man dock beredd att ingripa, om den skattskyldige genom skatteflyktstransaktio-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

ner berikar närstående, jfr Bergström Skatterett 1984 s 266. En lagändring borde kanske övervägas för svensk rätts del.

Uttrycket ”huvudsakliga skälet för förfarandet” har en klart annan innebörd enligt förarbetena än enligt ett normalt språkbruk. RR har hittills följt förarbetena vid tolkningen av uttrycket. Även om detta ännu inte påverkat utgången i något mål, är det knappast tillfredsställande med denna typ av lagstiftning genom motiven.

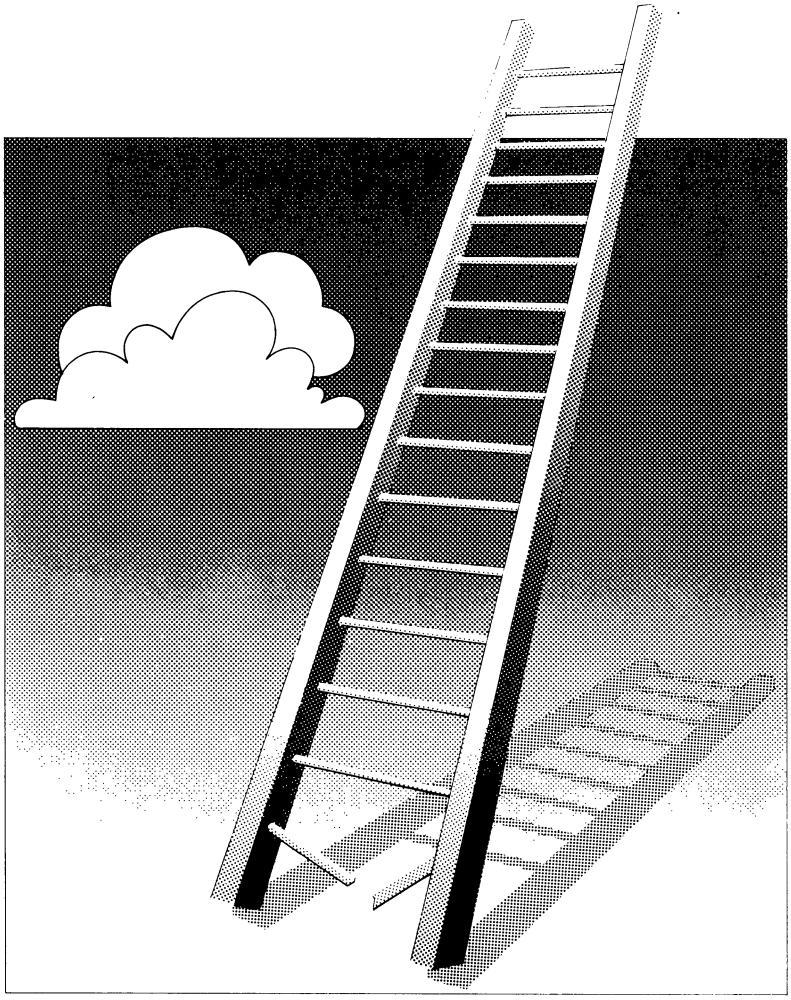
Taxeringen skall strida mot lagstiftningens grunder, och det kan emellanåt vara problem med att fastställa dessa grunder, även om förarbetena ger viss vägledning. RR har ändrat sin egen praxis, som skapats utan direkt lagstöd, med hjälp av skatteflyktslagen. Enligt min mening är det lagstiftarens sak att ingripa i sådana situationer.

Trots denna kritik anser jag, att skatteflyktslagen i sin nya lydelse är bättre utformad och effektivare än i den ursprungliga lydelsen. Framställningen visar, att det är troligt, att RR är beredd att tillämpa skatteflyktslagen i något större utsträckning än många väntat sig. De fall, som angripits med hjälp av skatteflyktslagen, har dock varit relativt konstlade och konstruerade. Det avgörande provet för skatteflyktslagen blir, när RR skall pröva lagen på mer typiska fall av skatteflykt. Först då vet vi om lagen är ett effektivt vapen mot skatteflykt.

Noter

1. I RÅ 1985 1:13, som liksom RÅ 1984 1:92 rörde skogsavdrag på jordbruksfastighet, ansågs inte den skattskyldige erhålla någon skatteförmån genom att köpa hustruns ärvda jordbruksfastighet för att erhålla högre skogsavdrag. Utgången är formellt riktig, men makarna har onekligen tillsammans uppnått skatteförmåner, jfr RÅ 1984 1:92 behandlat nedan. Felet ligger i lagtextens krav på att skatteförmånen skall tillkomma den skattskyldige *själv*.
2. Exempelvis kan föräldrar ta ut ränta, som stått inne mindre än ett år på underåriga barns spärrade bankböcker, utan överförmyndares tillstånd, se 15 kap 9§ föräldrabalken.
3. RSV/FB Dt 1984:37 skall förmodligen tolkas som så, att konstlade och tillskapade 3 000 kronorsavdrag inte skall medges, om skattefördelarna varit det dominerande skälet för förfarandet.
4. Se även RÅ 1985 1:13.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

Annonsörer–ställ krav! Vi når upp.

Som annonsör har du rätt att ställa höga krav på de tidningar du annonserar i. Du måste veta vad tidningen går för, så du kan bedöma värdet av din annonsinvestering. Vi är medlemmar i factu. Det är ett kvalitetsbevis.

DU FÅR KLARA BESKED!

factu har drygt 200 medlemmar. Gemensamt för oss är bl.a., att vi har TS-kontrollerade upplagor, vi följer pressens etiska regler, vi redovisar korrekta priser och målgrupper och vi garanterar en hög kvalitet rakt igenom.

SKAFFA MEDIAHANDBOKEN!

I **factu:s** nya mediahandbok för 1985 finns vi och de andra medlemmarna presenterade. Där finns också en mängd artiklar om mediaval, mediakvalité och värdefull information för mediaväljare och mediaköpare. Skaffa den!

MEDLEM I factu – FACKTIDNINGAR ATT LITA PÅ.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20

vendator

VILKEN PROFIL HAR DIN BYRÅ?

GÅSPENNAN ELLER KLIENTANPASSAD?

Ni upplever säkert att allt fler klienter datoriserar. Många har redan gjort det. Andra överväger fortfarande. I och med denna omfattande datorisering blir Era klienter rekommenderade av banker, kollegor, dataleverantörer m fl att vända sig till redovisnings- och revisionsbyråer som redan har datakunskap.

Vendators utbildning ger ett resultat där deltagarna får ökad kompetens, praktisk erfarenhet och framför allt; byrån ökar sina möjligheter att framgångsrikt konkurrera på dagens och morgondagens marknad.

Kontakta oss för förslag på den utbildningsform som passar Er byrå bäst.

vendator

Stora Nygatan 45
Box 2257 · 103 16 Stockholm
Tel. 08–789 62 70

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:06:20